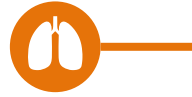

LONGFIBROSE EN HET CORONAVIRUS

Sinds februari 2020 hebben we in Nederland te maken met het coronavirus. Wat betekent dat voor u als u longfibrose heeft?

Hieronder leest u waar u als longfibrosepatiënt op moet letten, en wat corona voor u betekent. Ook leggen we uit wat er in een lichaam kan gebeuren bij een coronabesmetting.

Waar moet u op letten als u longfibrose heeft?

Let op de volgende zaken als u longfibrose heeft:

Het allerbelangrijkste: **zorg dat u de kans op een coronabesmetting verkleint.** Volg de adviezen van het RIVM en laat u vaccineren.

Slik nooit zomaar medicijnen die op internet aan worden bevolen.

Stop niet zomaar met uw medicijnen. De longfibrose kan daardoor verergeren.

Wat zijn de gevolgen als iemand met longfibrose corona krijgt?

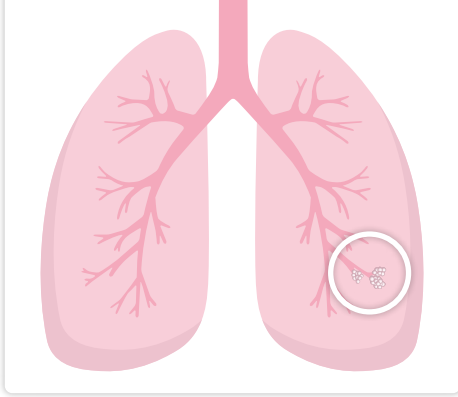
We weten nog relatief weinig over corona bij patiënten met longfibrose. Waarschijnlijk komt dit vooral doordat mensen met longfibrose zich heel goed hebben gehouden aan de maatregelen. Ze hebben weinig contact gehad met mensen die besmet zijn met corona. Voor mensen met

longfibrose kan het ook zo zijn dat de corona infectie mild verloopt. Maar we weten nog niet of er hierin een verschil is tussen longfibrose patiënten en gezonde patiënten. Op dit moment zijn er geen aanwijzingen dat mensen met longfibrose extra vatbaar zijn voor het krijgen van corona.

Maar wat als patiënten met fibrose een longontsteking krijgen door corona?

Dan is de situatie gevaarlijker dan bij coronapatiënten die geen longfibrose hebben.

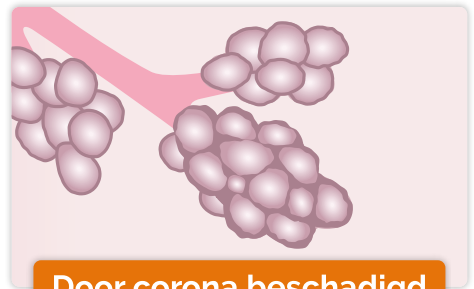
Ligt een longfibrosepatiënt met corona in het ziekenhuis? Voor zover we weten is de kans op overlijden groter bij mensen met longfibrose. Dat heeft de volgende oorzaken:

Gezond

Fibrose

Door corona beschadigd

1 De longen van een longfibrosepatiënt kunnen sowieso al minder goed zuurstof opnemen. Raken longen ook nog eens beschadigd door corona, dan zijn er minder gezonde longblaasjes over die zuurstof kunnen opnemen.

2 Een long met fibrose kan eerder beschadigd raken.

3 Patiënten met longfibrose die beademd worden, kunnen door beademing ernstiger ziek worden. Zo kan de beademing de longen beschadigen, waardoor de fibrose erger wordt. En de patiënt raakt verder verzwakt doordat hij of zij veel spiermassa verliest door de beademing.

Hoe verloopt een besmetting met het coronavirus?

Niet iedereen raakt besmet met het coronavirus. Ook niet als je in de buurt van iemand komt die besmet is met het coronavirus.

De kans dat je corona krijgt, hangt onder meer af van deze dingen:

- Hoeveel virus heeft de ander bij zich, en hoeveel virus verspreidt hij of zij?
- Hoe makkelijk kan het virus op dat moment in je cellen komen?

Mensen die besmet zijn met het coronavirus, hebben in 85 % van de gevallen milde klachten.

Ze zijn verkouden, moe of hebben klachten die lijken op griep. Ze hoeven niet naar het ziekenhuis. Soms kunnen ze zich langere tijd moe en slap blijven voelen. Uiteindelijk gaat dit meestal weer over.

Ongeveer
15%

van de coronapatiënten wordt erg ziek, en moet naar het ziekenhuis.

Ernstig zieke patiënten kunnen overlijden aan corona.

Welke groepen mensen hebben meer kans om heel ziek te worden?

Deze groepen mensen hebben meer kans om heel ziek te worden als ze besmet raken met corona:

Mensen ouder dan 70 jaar.

Mannen.

Mensen die veel te zwaar zijn.

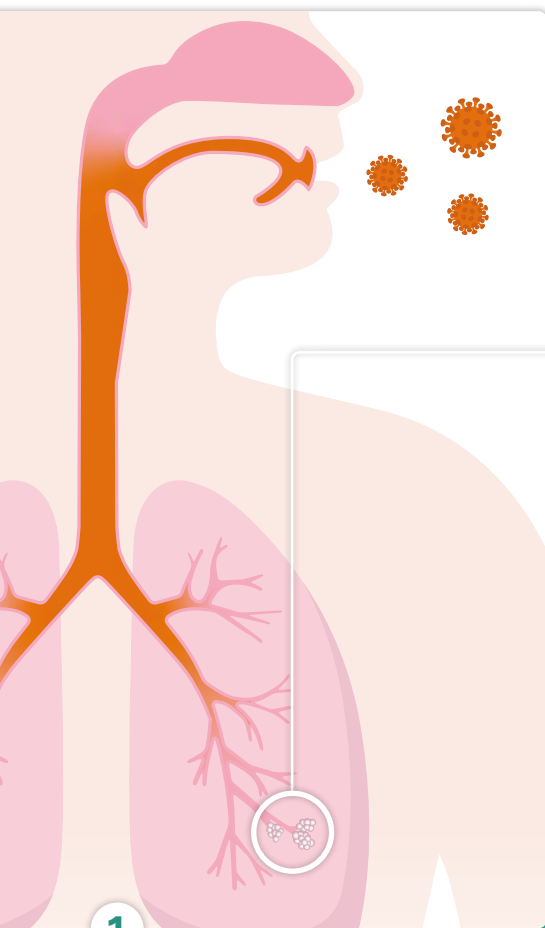
Mensen met een chronische ziekte. Bijvoorbeeld suikerziekte, een nierziekte, hart- en vaatziekten en longaandoeningen.

Mensen bij wie het immuunsysteem minder goed werkt. Het is nog niet bekend of het gebruik van afweeronderdrukkende medicatie gunstig of ongunstig is bij corona. Het algemene advies is om deze medicatie door te gebruiken.

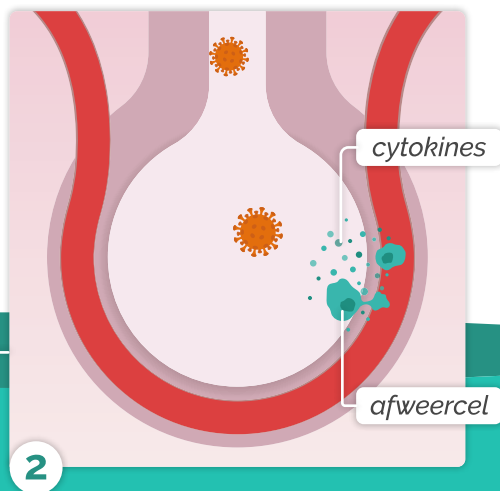

Wat gebeurt er in je lichaam bij een coronabesmetting?

1

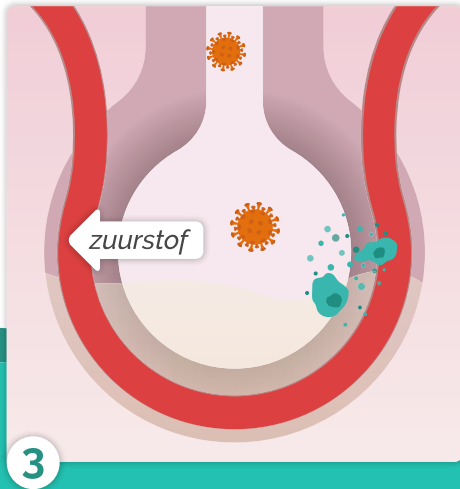
Het virus komt binnen via de mond of de neus. In de keel, neus en longen kan het virus een cel binnendringen, die daarna meer virus gaat maken.

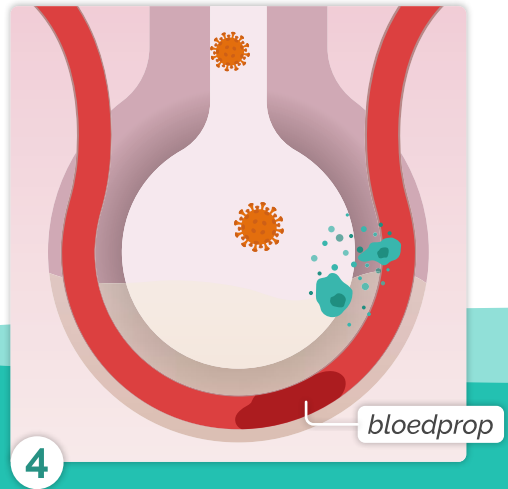
2

Op dat moment reageert je immuunsysteem op het virus. Dit is een verdediging van je lichaam tegen ziektes. Maar het probleem is dat de reactie van het immuunsysteem te heftig kan zijn. De cellen van je immuunsysteem maken te veel ontstekingsstoffen aan: cytokines. Deze cytokines trekken afweercellen aan naar de organen, bijvoorbeeld de longen en de bloedvaten. De longen en bloedvaten raken beschadigd door deze afweercellen. Vooral de longblaasjes raken beschadigd.

De longblaasjes hebben normaal gesproken een dun wandje. Achter dit wandje liggen bloedvaatjes. Zuurstof uit de lucht komt via dit wandje in de bloedvaatjes. Bij een beschadiging van het longblaasje zwelt het wandje op. En daardoor gaat de zuurstof minder makkelijk naar het bloed. Iemand krijgt dan te weinig zuurstof, dat geeft een benauwd gevoel.

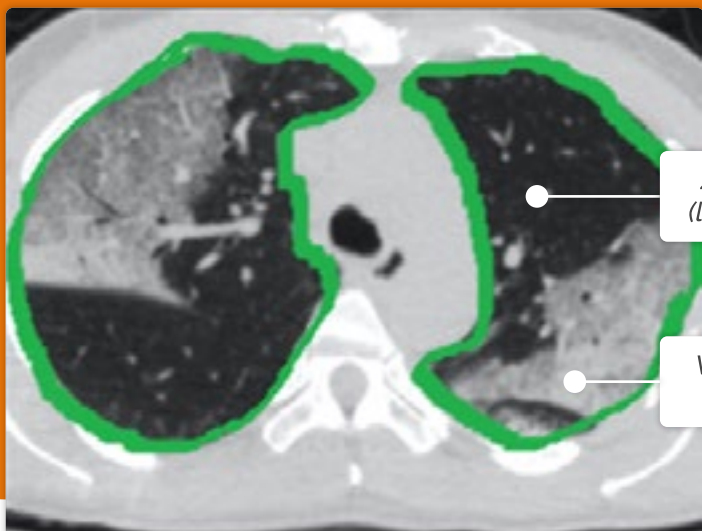
Door deze beschadiging in het longblaasje kan de ontstekingsreactie doorgaan in andere delen van het lichaam. Bijvoorbeeld de bloedvaten. Het bloed kan dan makkelijker stollen, en er kunnen bloedproppen ontstaan. Een bloedprop in de longen heet een longembolie. Heeft iemand longembolieën, dan is het voor de longen nog moeilijker om zuurstof op te nemen. En soms kan het hart minder goed bloed rondpompen.

Verdere gevolgen

Door de ontstekingsreactie in de longen kan iemand het erg benauwd krijgen. In sommige gevallen wordt er in overleg met de patiënt (en/of familie) gekozen om de patiënt aan de beademingsmachine te leggen. Deze machine

blaast lucht in de longen, zodat het lichaam genoeg zuurstof blijft krijgen. Ook kunnen andere organen beschadigd raken door de hevige ontstekingsreactie. Bijvoorbeeld de nieren, het hart en soms de hersenen.

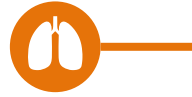

*Zwart is normaal
(lucht in de longen)*

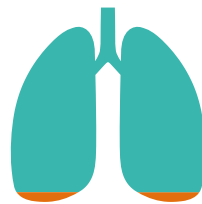
*Witte vlekken zijn
de ontsteking*

Voorbeeld van een CT van een patiënt met corona in de longen.¹

Houdt iedereen schade na een ernstige coronabesmetting?

Het is nog niet duidelijk hoeveel mensen last houden na een coronabesmetting. Er is wel informatie over andere coronavirussen, bijvoorbeeld SARS. Artsen controleerden een kleine groep patiënten na hun besmetting.

Ongeveer

5%

van deze groep hield na de ziekte schade aan de longen.

Welke behandelingen zijn er bij corona?

Over de hele wereld onderzoeken wetenschappers welke behandeling kan werken bij corona. Wat tot nu toe een positief effect heeft laten zien zijn antistollingsmedicijnen, dexamethason en tocilizumab. Ernstig zieke patiënten krijgen deze medicijnen.

Op dit moment is er nog veel onderzoek bezig. Hopelijk levert dit betere mogelijkheden op voor behandeling van corona. Zodra er nieuwe informatie is, zullen we de informatiefolder aanpassen

Houd daarom de website www.longfibrose.nl goed in de gaten voor updates.

Referentie:

1. Radiology assistent. Te raadplegen via <https://radiologyassistant.nl/chest/covid-19/corads-classification>

Inmiddels zijn er meerdere vaccinaties goedgekeurd met vergelijkbare goede resultaten. De longartsen adviseren patiënten met longaandoeningen en -fibrose zich te laten vaccineren tegen COVID conform de adviezen van de overheid (groep medische indicatie). De oproep voor vaccinatie krijgt u via de GGD of huisarts. U kunt op de website van het RIVM vinden wanneer verschillende doelgroepen worden gevaccineerd. Longartsen hebben geen invloed op het tijdstip van vaccinatie of het type vaccin. <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/01/13/flowchart-vaccins> Er gelden geen beperkingen bij gebruik van fibroseremmers of immuunsysteem onderdrukkende medicatie zoals prednison, methotrexaat, azathioprine, mycofenolaat, infliximab, adalimumab of sirolimus. Hiervoor hoeft u niet te overleggen met uw behandelend specialist met betrekking tot vaccineren. Voor de patiënten die recent (korter dan een maand geleden) een behandeling met Solumedrol (MPS/methylprednisolon) of Rituximab (Mab Thera) hebben gekregen, of binnenkort moeten krijgen, is het verstandig om te overleggen met uw behandelend specialist over het tijdstip van de vaccinatie. Ook voor patiënten die een behandeling krijgen met cyclofosfamide is het advies om te overleggen met uw behandelend specialist. Voor meer informatie en veel gestelde vragen verwijzen wij naar informatie van de overheid. <https://lci.rivm.nl/handleiding-covid-19-vaccinatie-van-immuungecompromitteerde-patienten>

Website: www.longfibrose.nl
Mailadres: secretariaat@longfibrose.nl
Telefoonnummer: 033-4341306

Auteur, Drs. M.J.R. Quanjel
Longarts in het Sint Antonius ziekenhuis Nieuwegein

Mede mogelijk
gemaakt door
Boehringer Ingelheim

